

Sygn. akt I CSK 534/18

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Z. W.

przeciwko D. P.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 kwietnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 stycznia 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące
siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód Z. W. powództwem skierowanym przeciwko pozwanej D. P. domagał się stwierdzenia nieważności umowy pożyczki zawartej między stronami w formie aktu notarialnego w dniu 11 sierpnia 2011 r., z powodu jej pozorności. Powództwo to uwzględnił w całości Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 7 czerwca 2016 r. Sąd uznał umowę pożyczki kwoty 100 000 zł z terminem spłaty do dnia 11 sierpnia 2016 r. za pozorną po ustaleniu, że strony zawarły ją celem zabezpieczenia roszczeń pozwanej z tytułu nakładów z jej majątku na remont mieszkania należącego do powoda, z którym pozostawała wówczas w związku partnerskim. Zwrócił uwagę, że z zeznań samej pozwanej wynikało, iż w momencie podpisania umowy intencją stron nie było zawarcie umowy pożyczki. Z uzgodnień między stronami wynikało, że remont mieszkania powoda miał zostać sfinansowany ze środków pieniężnych pozwanej, a umowa pożyczki miał stanowić zabezpieczenie i pozwana podpisując ją nie oczekiwała, że powód zwróci jej wskazaną w umowie kwotę. Po rozstaniu powód zapłacił pozwanej kwotę 25 000 zł z tytułu zwrotu nakładów na jego mieszkanie.

Sąd Apelacyjny w [...], rozpoznający sprawę na skutek apelacji pozwanej, wyrokiem z dnia 12 stycznia 2018 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że oddalił powództwo. Zdaniem tego Sądu powód nie wykazał, że strony porozumiały się, iż ich umowa pożyczki ma charakter pozorny, a pozwana nie zamierzała odzyskać pieniędzy włożonych w remont mieszkania powoda. Zabezpieczenie interesów powódki nie wykluczało wykorzystania do tego celu umowy pożyczki, a jej zawarcie świadczyło o tym, że pozwana nie zamierzała darować powodowi pieniędzy wydatkowanych na jego mieszkanie. Umowa potwierdzała przekazanie pieniędzy i wolę ich odzyskania przez pozwaną. Pozwana zeznała, że powód oddał jej już część długu i jednocześnie poinformował, że weźmie dwie pożyczki, aby ją spłacić. Sąd Apelacyjny nie znalazł logicznego i odpowiadającego zasadom doświadczenia życiowego wytłumaczenia dla przekazania przez powoda pozwanej kwoty 25.000 zł z adnotacją na przekazie,

że robi to w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. Czynność ta świadczyła że powód uznawał umowę za ważną i wiążącą.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie art. 189 k.p.c. i wniósł o uchylenie skarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwana wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi.

Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - wskazując, że „naruszenie prawa procesowego wymienionego w art. 189 k.p.c. jest oczywiste i polega na całkowitej dowolnej zmianie wyroku Sądu Okręgowego w W. w oparciu o ten sam materiał dowodowy jaki był w postępowaniu przed sądem I instancji”.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa, dostrzegalnym *prima vista*, które

każdego prawnika, bez potrzeby przeprowadzania wnikliwej analizy, doprowadzi do jednoznacznego wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK17/15, LEX nr 1770910). Skarżący nie przedstawił żadnego wyводу jurydycznego dla poparcia swego stanowiska o oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej. Odmierna ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd drugiej instancji jest dopuszczalna w systemie apelacji niemal pełnej (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008 r., nr 6, poz. 55, mającą moc zasady prawnej). Zarzuty skarżącego odnoszące się do ustaleń faktycznych sprawy nie stanowią dopuszczalnego wypełnienia podstaw skargi kasacyjnej.

Uznać zatem należało, że wymieniona przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wystąpiła. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).